

I

(Usnesení, doporučení, obecné směry a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

USNESENÍ RADY

ze dne 25. června 2007,

o nové strategii Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (2007–2012)

(2007/C 145/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. února 2007 o zlepšování kvality a produktivity práce: strategie Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci pro období 2007–2012, jež je jedním z bodů obsažených v evropské sociální agendě;

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 137 Smlouvy o založení Evropského společenství vedl k přijetí značného objemu právních předpisů Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.
- (2) Kvalita práce má značný lidský a zároveň hospodářský rozměr a členské státy v rámci lisabonské strategie přiznaly politice v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti důležitou úlohu, kterou přispívá k hospodářskému růstu a zaměstnanosti.
- (3) Evropský sociální model je založen na hladce fungujícím hospodářství, na vysoké úrovni sociální ochrany, vzdělávání a sociálním dialogu, a zahrnuje tedy zlepšení kvality pracovních míst, zejména ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.
- (4) Evropská unie musí s ohledem na demografické změny posílit konkurenceschopnost podniků a zohlednit přitom závěry Evropské rady ze zasedání ve Stockholmu ve dnech 23. a 24. března 2001, závěry Evropské rady ze zasedání v Barceloně ve dnech 15. a 16. března 2002 a závěry Evropské rady ze zasedání v Bruselu ve dnech 8. a 9. března 2007.
- (5) Nová strategie Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (2007–2012) (dále jen „strategie Společenství“) by měla prosazovat další pokrok s ohledem

na tempo nastavené předchozí strategií Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (2002–2006), jež byla založena na obecném přístupu k dobrým pracovním podmínkám a dala nový impuls politikám v oblasti prevence a přispěla k významným zlepšením.

- (6) Provádění stávajících právních předpisů je nadále jednou z nejdůležitějších povinností všech členských států podporující vznik zdravého a bezpečného pracovního prostředí.
- (7) Počet pracovních úrazů a výskyt nemocí z povolání, jenž se v jednotlivých členských státech liší, je v absolutních číslech v určitých odvětvích a pro určité kategorie pracovníků stále příliš vysoký, a je tedy důležité, aby nová strategie tuto situaci napravila,

PŘIJALA TOTO USNESENÍ:

I.

- 1) Rada bere na vědomí názor Komise, že za účelem dosažení stálého, udržitelného a důsledného snížení výskytu pracovních úrazů a nemocí z povolání je nutné, aby zúčastněné strany sledovaly řadu cílů, včetně:
 - a) kladení většího důrazu na provádění právních předpisů Společenství;
 - b) podpory dodržování právních předpisů Společenství, zejména v odvětvích a podnicích, jež jsou považovány za rizikové, a pro kategorie pracovníků, kteří jsou nejvíce ohroženi;

- c) přizpůsobení právního rámce změnám na pracovišti a jeho zjednodušení;
- d) podpory rozvoje a provádění národních strategií;
- e) vytvoření celkové kultury, která si cení zdraví a přikládá velký význam prevenci rizik tím, že podporuje změny chování pracovníků a zároveň vybízí zaměstnavatele, aby přijali přístupy zaměřené na ochranu zdraví;
- f) dokončení postupů k určení a vyhodnocení nových možných rizik;
- g) vyhodnocení provádění strategie Společenství;
- h) podpory ochrany zdraví a bezpečnosti při práci na mezi-národní úrovni.
- 2) Rada bere na vědomí názor Komise, že za účelem dosažení těchto cílů musí být dále vyvíjen obecný přístup, a to s ohledem na tyto oblasti činnosti:
- a) V národních strategiích by se mělo upřednostnit provedení souboru nástrojů, které zaručí vysokou úroveň dodržování právních předpisů, zejména v malých a středních podnicích a ve vysoce rizikových odvětvích:
- šíření osvědčených postupů na místní úrovni,
 - odborná příprava a vzdělávání,
 - vytvoření jednoduchých nástrojů a pokynů,
 - lepší přístup k vysoce kvalitním službám prevence,
 - odpovídající finanční a lidské zdroje pro inspekce práce,
 - využívání hospodářských pobídek na vnitrostátní úrovni a na úrovni Společenství.
- Dané strategie by se měly, pokud je to vhodné a v souladu s vnitrostátními prioritami a podmínkami, týkat zejména demografických změn, preventivní účinnosti zdravotního dohledu, rehabilitace a opětovného začlenění pracovníků, lepšího a účinnějšího prosazování a posílení soudržnosti politik.
- b) Národní strategie by se měly zaměřit na zavedení měřitelných cílů pro snížení výskytu pracovních úrazů a onemocnění pro příslušné kategorie pracovníků, typy společností nebo odvětví.
- c) Zlepšení správního a institucionálního regulativního rámce je nadále klíčovou prioritou na vnitrostátní úrovni i na úrovni Společenství a hodnocení zde hraje významnou úlohu.
- d) Soudržnost příslušných politik jako například politiky veřejného zdraví a politiky zaměstnanosti s politikami v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci musí být posílena.
- e) Nová a stávající rizika na pracovišti vyžadují další výzkum v oblastech, jako jsou
- psychosociální otázky a poškození svalové a kosterní soustavy,
 - nebezpečné látky, reprodukční rizika a rizika vyplývající z nových technologií, např. nanotechnologií,
 - rizika vyplývající z nových forem organizace práce a
 - řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
 - a to při patřičném zohlednění otázek souvisejících s rovností žen a mužů.
- f) Pracoviště musí být navržena takovým způsobem, aby byla zajištěna zaměstnatelnost pracovníků během jejich celého pracovního života. Zároveň by pracoviště měla být přizpůsobena individuálním potřebám starších a invalidních pracovníků.
- g) Na všech úrovních vzdělávání a ve všech oblastech je nutné prosazovat změny ve vzorcích chování s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.
- h) Je třeba dále rozvíjet nové nástroje na měření dosaženého pokroku a úsilí vynaloženého všemi účastníky jak na vnitrostátní tak na evropské úrovni, zejména použitím tabulek výsledků.
- i) Je třeba posílit mezinárodní spolupráci a nadále aktivně spolupracovat s Mezinárodní organizací práce, Světovou zdravotnickou organizací a dalšími mezinárodními organizacemi.

II.

Rada:

- 1) vítá sdělení Komise o nové strategii Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (2007–2012);
- 2) má za to, že dané sdělení poskytuje cenný rámec pro další účinné provádění článku 137 Smlouvy o ES na úrovni Společenství;
- 3) sdílí názor Komise, že bezpečnost a ochrana zdraví při práci nejen chrání život a zdraví pracovníků a zvyšuje jejich motivaci, ale zároveň plní zásadní úlohu, pokud jde o posílení konkurenceschopnosti a produktivity podniků, čímž přispívá k udržitelnosti systémů sociální ochrany prostřednictvím snížení sociálních a hospodářských nákladů v případě pracovních úrazů, nehod a nemocí;
- 4) zdůrazňuje, že základními zásadami prevence jsou prostředky kolektivní ochrany a odstraňování rizik u zdrojů;

- 5) má za to, že politika Společenství v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci založená na obecném přístupu k dobrým pracovním podmínkám by měla mít za cíl stálé, udržitelné a důsledné snížení výskytu pracovních úrazů a nemocí z povolání;
- 6) podporuje snahu Komise snížit výskyt pracovních úrazů na úrovni Společenství o 25 %, s přihlédnutím ke zkušenostem členských států, okolnostem a příležitostem;
- 7) zdůrazňuje potřebu:
- a) uznat význam „dobré práce“ a jejích základních zásad, tj. práv a účasti pracovníků, rovných příležitostí, bezpečnosti a ochrany zdraví a organizace práce vstřícné vůči rodinám;
 - b) zohlednit nové výzvy jako jsou demografické změny a stárnutí pracovní síly; nové směry v zaměstnanosti a nové a větší migrační toky do Evropy a v rámci Evropy;
 - c) — zajistit moderní a účinný právní rámec pro oblast ochrany zdraví a bezpečnosti při práci,
— aby bylo zaručeno řádné provádění právních předpisů Společenství,
— aby byly tyto předpisy zjednodušeny, aniž by přitom byla snížena stávající úroveň ochrany,
— a aby byly přizpůsobeny změnám na pracovišti;
 - d) zvýšit povědomí mezi zúčastněnými stranami o potřebě rehabilitace a opětovného začlenění pracovníků dlouhodobě vyloučených z pracoviště z důvodu pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo zdravotního postižení;
 - e) vynaložit dodatečné úsilí včetně hospodářských pobídek, jež by vedlo ke změně přístupu s ohledem na integrovanější řízení ochrany zdraví a bezpečnosti v podnicích, které předpokládá větší účast;
 - f) vyzvat Evropskou agenturu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, aby prostřednictvím svého střediska pro sledování rizik podporovala výměnu informací a osvědčených postupů a připravila vysoce kvalitní informace o konkrétních výzvách. Ve větší míře by měly být zohledněny širší socioekonomické směry a vlivy.
- 8) vyzývá členské státy, aby:
- a) vyvinuly a prováděly soudržné národní strategie v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci přizpůsobené situaci v daném členském státě, ve spolupráci se sociálními partnery a případně s měřitelnými cíli stanovenými v dané souvislosti pro další snižování počtu pracovních úrazů a výskytu nemocí z povolání, zejména v těch odvětvích činnosti, kde je jejich podíl nadprůměrný;
 - b) přiřadily národním systémům sociální ochrany a případně zdravotní péče aktivnější úlohu při zlepšování prevence a při rehabilitaci a opětovném začlenění pracovníků;
- 9) vyzývá Komisi, aby:
- a) podporovala bezpečnost a ochranu zdraví při práci přijetím patřičných opatření s ohledem na změny v oblasti práce;
 - b) zajistila lepší spolupráci s různými organizacemi a výbory i mezi nimi, například s Poradním výborem pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Výborem vrchních inspektorů práce, Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci a Evropskou nadací pro zlepšení životních a pracovních podmínek, a aby při vytváření nových politik a právních předpisů v této oblasti zohlednila informace poskytnuté těmito organizacemi a názory výborů;
 - c) nadále sledovala a podporovala provádění právních předpisů ve všech členských státech;
- vání prevence a při rehabilitaci a opětovném začlenění pracovníků;
- c) zvážily možnosti, které nabízí program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (Progress), Evropský sociální fond a další fondy Společenství na podporu strategie Společenství;
 - d) vybízely výzkumné ústavy členských států, aby si vyměňovaly informace a spolupracovali na svých programech na vnitrostátní a evropské úrovni a zaměřily se přitom na řešení problémů a rychlé předávání výsledků podnikům, zejména malým a středním podnikům;
 - e) zvyšovaly povědomí zlepšováním informovanosti, odborné přípravy a účasti pracovníků, poskytováním jasných pokynů, zejména malým podnikům, a prostřednictvím rozboru příkladů osvědčených postupů a jejich šíření, zejména při využití sítě kontaktů zúčastněných stran na místní úrovni;
 - f) podporovaly systematický přístup k dobrým podmínkám na pracovišti prostřednictvím iniciativ v oblasti zkvalitnění práce, zejména prostřednictvím začlenění ochrany zdraví a bezpečnosti, celoživotního učení a otázek rovnosti žen a mužů do řízení podniků a všech úrovní vzdělávání;
 - g) zajistily lepší a účinnější prosazování ve všech členských státech a aby přijaly patřičné kroky za účelem poskytnutí odpovídajících zdrojů pro inspekce práce;
 - h) dále prováděly celkovou strategii v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Mezinárodní organizace práce, přijatou v roce 2003, a to všemi možnými prostředky;
 - i) věnovaly zvláštní pozornost novým trendům v oblasti zaměstnanosti, jako jsou rozvoj samostatné výdělečné činnosti, externí zajišťování, subdodavatelské práce, migrující pracovníci a vyslaní pracovníci.

- d) vypracovala ve spolupráci s Poradním výborem pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci a sociálními partnery pokyny k provádění směrnic, zejména pro malé a střední podniky;
- e) zlepšila koordinaci s jinými politikami Společenství, zejména v oblasti výroby pracovního zařízení a chemických látek a jejich uvádění na trh, a dále s politikou v oblasti veřejného zdraví a vzdělávání a s antidiskriminační politikou;
- f) podpořila v rámci Poradního výboru pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci výměnu názorů a zkušeností týkající se národních strategií;
- g) za podpory Poradního výboru pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci zlepšila provádění článku 7 směrnice 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci⁽¹⁾ s ohledem na kvalitu, pokrytí a dostupnost služeb prevence;
- h) v úzké spolupráci s Poradním výborem pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci zavedla společnou metodologii pro hodnocení zvláštních směrnic v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a zintenzívnila úsilí zaměřené na další zlepšování a zjednodušení správního a regulativního rámce s ohledem na cíl stanovený Evropskou radou na zasedání v Bruselu ve dnech 8. a 9. března 2007 a na činnost Komise týkající se snižování administrativní zátěže, aniž by přitom došlo ke snížení již existující úrovně ochrany a s věnováním patřičné pozornosti potřebám mikropodniků, pokud jde o provádění těchto právních předpisů;
- i) zajistila, aby v každém novém právním předpisu předloženém v rámci strategie Společenství byla dodržena zásada zlepšení právní úpravy tak, jak zdůraznila Evropská rada na zasedání v Bruselu ve dnech 8. a 9. března 2007, a aby tudíž byl každý takový předpis případně doplněn účinným posouzením dopadu;
- j) společně s Poradním výborem pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci posoudila způsoby spolupráce mezi zaměstnavateli v případě, že na stejném pracovišti existuje současně více subdodavatelských úrovní;
- k) spolupracovala s legislativními orgány při zavádění odpovídajícího evropského statistického systému v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který zohlední různé národní systémy a nepřinese žádnou dodatečnou administrativní zátěž.
- 10) vyzývá sociální partnery, aby:
- a) v rámci odvětvového sociálního dialogu navrhli iniciativy a zajistili, aby bylo zástupcům pracovníků poskytnuto více příležitostí účastnit se systematického řízení pracovních rizik;
- b) aktivně se podíleli na šíření základních zásad strategie Společenství, a to na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni i na úrovni jednotlivých podniků;
- c) aktivně spolupracovali s příslušnými státními orgány při vypracování a provádění národních strategií v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci;
- d) podporovali a zveřejňovali řádné provádění zásad prevence pracovních rizik na pracovišti;
- e) pokračovali v jednáních o prevenci násilí a obtěžování na pracovišti a zohlednili hodnocení provádění evropské rámcové dohody o stresu při práci;
- f) posílili, jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU, technickou pomoc a odbornou přípravu pro zástupce pracovníků odpovědných za oblast zdraví a bezpečnosti a pro zaměstnavatele, zejména malých a středních podniků.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).